

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท โทโตะคุ (ประเทศไทย) จำกัด มีการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง การสร้างและทดสอบเครื่องมือในการวิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยศึกษาในครั้งนี้ คือ พนักงานบริษัทโทโตะคุ (ประเทศไทย) จำกัด จำนวน 800 คน (บริษัท โทโตะคุ (ประเทศไทย) จำกัด. 2554 : 8)

2. กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ผู้วิจัยศึกษาในครั้งนี้ คือ พนักงานบริษัทโทโตะคุ (ประเทศไทย) จำกัด จำนวน 800 คน (บริษัท โทโตะคุ ประเทศไทย จำกัด. 2554 : 8) ผู้วิจัยได้นำมากำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 260 คน โดยใช้สูตรของกลุ่มตัวอย่างจากตารางเลขสุ่มของ เคิร์จซีและมอร์แกน (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2545 : 24 ; อ้างอิงจาก Krejcie & Morgan. 1970. **Determining Sample Size for Research Activities Education and Psychological Measurement.** pp. 607-609)

3. การสุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวัฒนธรรมองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัทโทโตะคุ (ประเทศไทย) จำกัด ครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

(Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวัฒนธรรมองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท โทโตะคุ (ประเทศไทย) จำกัด คือแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และเอกสารการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

1.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

1.3 ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.4 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาวิเคราะห์

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย คำถามประเภทต่างๆ โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ สถานภาพการสมรส รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงาน ฝ่าย/แผนกที่สังกัด ซึ่งเป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงานของบริษัท โทโตะคุ (ประเทศไทย) จำกัดของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) วัฒนธรรมองค์กรที่เน้นงาน 2) วัฒนธรรมองค์กรที่เน้นบุคลากร 3) วัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความจงรักภักดีต่อองค์กร 4) วัฒนธรรมองค์กรแบบปรับตัว 5) วัฒนธรรมองค์กรแบบมุ่งผลสำเร็จ 6) วัฒนธรรมองค์กรแบบเครือข่าย 7) วัฒนธรรมองค์กรแบบราชการ จำนวน 21 ข้อ โดยคำถามจะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำผลคะแนนจากการกำหนดดังกล่าวมาประเมินค่าเพื่อหาความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยโดยใช้สูตร (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2545 : 29)

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

เกณฑ์การแปลความหมายจากคะแนนเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย	4.20 – 5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.40 – 4.19	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
ค่าเฉลี่ย	2.60 – 3.39	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.80 – 2.59	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.79	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านต่าง ๆ จำนวน 8 ด้าน ผู้วิจัยได้ใช้มาตราวัดแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likert's five rating scales) ในการวัดระดับความคิดเห็น จำนวน 37 ข้อ โดยคำถามจะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำผลคะแนนจากการกำหนดดังกล่าวมาประเมินค่าเพื่อหาความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยโดยใช้สูตร (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545 : 29)

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

เกณฑ์การแปลความหมายจากคะแนนเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย	4.20 – 5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.40 – 4.19	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
ค่าเฉลี่ย	2.60 – 3.39	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.80 – 2.59	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.79	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ใช้เกณฑ์เทียบระดับความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ วิเชียร เกตุสิงห์ (สมเกียรติ เกษขุนทด, 2548 : 98 ; อ้างอิงจาก วิเชียร เกตุสิงห์, 2546. **คู่มือการวิจัยเชิงปฏิบัติ**, หน้า. 90) ใช้ทิศทางบวกและลบ คือ

ค่าระหว่าง	0.81 – 1.00	มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
ค่าระหว่าง	0.61 – 0.80	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
ค่าระหว่าง	0.41 – 0.60	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
ค่าระหว่าง	0.21 – 0.40	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
ค่าระหว่าง	0.00 – 0.20	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำมาก

ตอนที่ 4 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะของพนักงานผู้ตอบแบบสอบถามโดยคำถามจะเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

2. การทดสอบเครื่องมือ (Try-out)

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวิธีการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจทาน และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

2. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง และความเหมาะสมของเนื้อหา เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสม

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Try - out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด เพื่อนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545 : 145) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น $\alpha = 0.9061$

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นการศึกษาถึงวัฒนธรรมองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท โท โตะคุ (ประเทศไทย) จำกัด แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้มาจาก 2 ข้อดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแบบสอบถามจำนวน 260 ชุด ให้กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัท โท โตะคุ (ประเทศไทย) จำกัด ตอบเอง และรอรับกลับคืน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้จากการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่นเอกสารจากผู้วิจัยท่านอื่นที่ได้ศึกษาไว้ก่อนแล้ว รวมทั้งแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากตำราทางวิชาการนิตยสาร สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้จะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้อธิบายความถี่และร้อยละของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

2. ค่าเฉลี่ยตัวอย่าง (Sample mean) เพื่อใช้อธิบายค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อใช้อธิบายค่าเบี่ยงเบนของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3

4. การทดสอบสมมติฐานด้วย t-test ใช้ทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท โท โตะคุ (ประเทศไทย) จำกัด โดยได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งถ้าค่าน้อยกว่า .05 มีระดับการตัดสินใจแตกต่างกัน
5. การทดสอบสมมติฐานด้วย One-Way ANOVA : F-test เพื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมองค์กรที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท โท โตะคุ (ประเทศไทย) จำกัด โดยได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งถ้าค่าน้อยกว่า .05 มีระดับการตัดสินใจแตกต่างกัน
6. การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) ใช้หาค่าความสัมพันธ์ตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 314) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท โท โตะคุ (ประเทศไทย) จำกัด